

K.1.4. A háztartási szektor eladósodottsága

Az indikátor a háztartási szektor (háztartások, háztartásokat segítő nonprofit intézmények, nem pénzügyi szervezetek) hitelállományát mutatja a GDP arányában.

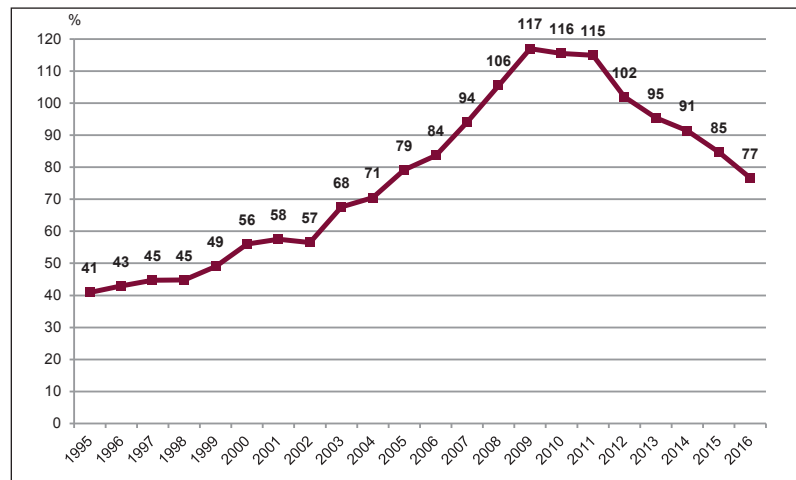
Az 1995-ben kezdődő lakossági eladósodás a 2002-ig tartó, egyenletes, lassú növekedés után a 2003–2008 közötti időszakban felgyorsult, és 2009-ben kiemelkedően magas szintet, a GDP 117,5%-át érte el. A sokoldalú gazdaságpolitikai intézkedéseknek köszönhetően 2010-ben megkezdődött, majd 2012-ben felgyorsult a lakossági eladósodottság csökkenésének folyamata, amelynek eredményeként az eladósodottsági ráta 2015-re a GDP 85%-ára mérséklődött, 2016-ra pedig a GDP 77%-ára apadt.

E kedvező változás hozzájárult a háztartások megtakarítási hajlandóságának mérséklődéséhez, illetve a lakosság fogyasztási hajlandóságának emelésén keresztül érezhetően elősegítette a fogyasztási és növekedési pályára történő áttérés megkezdését.

Az eladósodott háztartások jelentős részében azonban még 2014-ben is megfigyelhető volt a körülményekhez történő nagyfokú alkalmazkodási kényszer, amely erősítette a lakosság fennálló óvatossági megfontolásait.

Uniós összehasonlításban hazánkban a háztartási szektor eladósodottságának mutatója a 6. legalacsonyabb.

A GDP arányában kifejezett eladósodottsági ráta 2014-ben és 2015-ben is Litvániában volt a legalacsonyabb (52,5% és 55,0%), a legmagasabb pedig Luxemburgban (342,2%; 335,8%) és Cipruson (348,3%; 353,7%) volt.

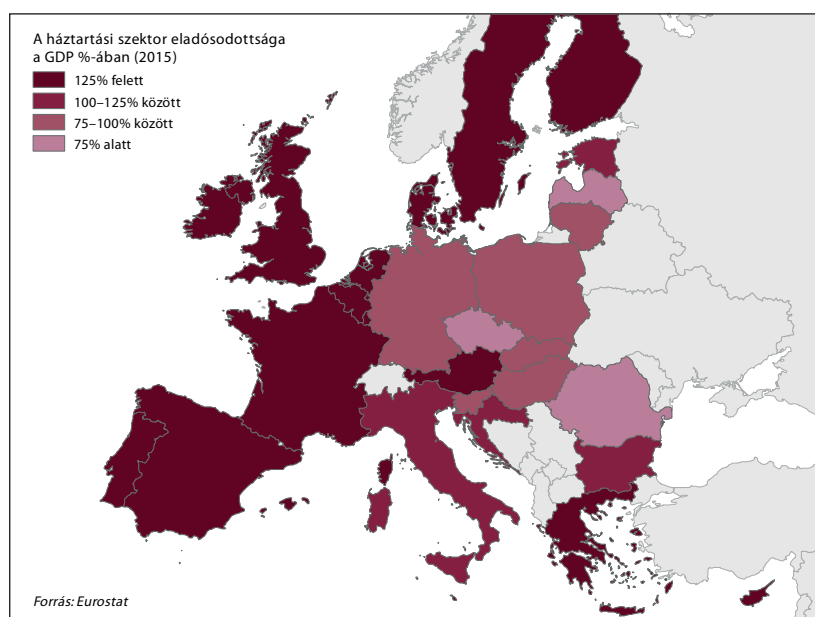
Forrás: KSH

A háztartási szektor eladósodottsága indikátor tekintetében a visegrádi országok egy tömbként viselkednek, hiszen 2015-ben ez az indikátor a Cseh Köztársaságban 68,6%, Lengyelországban 78,7%, Szlovákiában 81,4% és Magyarországon 84,7% volt, így a visegrádi országok a legkedvezőbb adattal rendelkező hat ország között szerepelnek Litvánia (55%) és Románia (59,3%) mellett.

A kelet-közép-európai országok mindegyikében alacsony a háztartási szektor eladósodottsága. Ezen országok közül a legmagasabb az eladósodottság szintje Horvátországban, 115% indexértékkel.

A háztartások túlzott eladósodottsága a válság előtt egyre növekvő kockázatot jelentett. Az elmúlt években – főként a visszaeső hitelkereslet és kisebb részben a szigorodó hitelezési feltételek miatt – a háztartások nettó hitel-visszafizetőkké váltak. Emellett a kedvezményes árfolyamon történő végtörlesztés lehetősége is érdemben mérsékelte a lakossági devizahitelek állományát.

A kormányzati intézkedések és a csökkenő kereslet hatására mára az eladósodottságot jelző, GDP-arányos háztartási hitel-állomány jelentősen csökkent. Ezzel párhuzamosan a törlesztési teher a rendelkezésre álló jövedelem 10%-ának közelébe csökkent, ami nemzetközi összehasonlításban már nem tekinthető kiemelkedőnek. Ugyanakkor továbbra is jelentős eltérések figyelhetők meg a jövedelemarányos törlesztési teher eloszlásában az egyes jövedelmi csoportok között. Amennyiben a két legalacsonyabb jövedelmi kategóriát nézzük, úgy a 30%-os szintet meghaladó, veszélyeztetett családok száma 80–100 ezerre tehető.

Hazánkban 2009 óta folyamatosan csökken az indikátor értéke, 2015-ben a 6. legkedvezőbb volt az uniós tag-államok között.

